

POSUDEK DISERTAČNÍ PÁCE

Název práce: Legitimita veřejné služby ve 21. století: Role analýzy publika.

Autor: Mgr. Kristýna Vysloužilová

Autor posudku: PhDr. Tomáš Trampota, PhD.”

Disertační práce Kristýny Vysloužilové se zabývá velmi důležitým a aktuálním tématem. Média veřejné služby a legitimita jejich existence a financování jsou otázkou, která se znovuobjevuje od 80. let 20. století s počátkem liberalizace mediálních systémů v Evropě a s jejich otevíráním se komerčním vysílatelům. Otázka po legitimitě PSB (public service broadcasting) začala nabírat na razanci s digitalizací vysílání a razantním zmnožením vysílacích kanálů (a s tím souvisejícím snížením podílu PSB na publiku v řadě zemí Evropy). Z tohoto hlediska je zvolené téma velmi zásadní a je dobře, že si jej autorka zvolila.

Předkládaná disertační práce má jasnou a promyšlenou strukturu, jednotlivé části textu na sebe logicky navazují a text tak tvoří logický a koherentní celek. Budu se opakovat s námitkou předloženou již v rámci tzv. malé obhajoby: „Jediné, co v textu postrádám, je kapitola věnovaná vztahu státu a médií, kteréžto téma je logickým předpolím pojednání o médiích veřejné služby., respektive filozofii státu a jeho angažovanosti/ neangažovanosti v otázkách veřejných – jako možnou polaritu mezi státy označovanými jako „*social welfare*“ a státy liberálními, neb z této polarity se odvíjí legitimita angažovanosti státních institucí v oblasti médií (ale také kultury atd.). Legitimita podpory veřejné služby tak do velké míry vychází z toho, zda filozofie státu vychází z představy, že by měl stát zasahovat/ ovlivňovat výrazněji život lidí, nebo do něj interferovat/ regulovat jen minimálně. Chápu, že se autorka rozhodla tuto ideu nereflektovat, zřejmě k tomu měla svůj důvod (snad by text příliš „nakynul“, nebo by měla pocit, že „jde příliš od lesa“, ačkoliv by to mohla být procházka svěží). Naopak kvituji s povděkem zařazení kapitoly o legitimitě institucí.

Text je obecně zpracován velmi pečlivě, stylisticky relevantně a opírá se o velmi důkladnou rešerši literatury a odborných zdrojů. Už předchozí – průběžná - podoba disertační práce vykazovala vysokou úroveň, posléze ještě více dozrála.

Práce je celkově velmi komplexní. K textu mám jen drobné připomínky. Např. na straně 34 autorka píše o “ěře komunismu”, šlo ale o socialismus, ke komunismu jsme špli, ale nedošli. Překlepy a chyby se v textu vyskytují jen velmi výjimečně. Např. na str. 137: “V teoretické část byly popsány...”.

Za zajímavou a přínosnou považuji část věnující se digitalizaci ve vztahu k PSB. V některých případech mohla autorka používané citace více utřídit a silněji vystavit vlastní narativní linku (např. kapitola 4.4.3.), aby se tyto části textu nejevily jako pouhé kumulování citací, ale text měl vývoj a někam plynul. Teoreticko- komparativní část práce přináší řadu zajímavých informací a v syntetizované podobě by jako srovnávací studie stála za další publikaci v některém z odborných periodik.

Zvolená metoda obsahové analýzy přináší zajímavé výsledky a zjištění. Ačkoliv vyvolává v některých případech pochybnosti, zda je vždy relevantní (např. u dychotomní proměnné zahrnuje analýzu publika/ nezahrnuje analýzu publika). Problémem kvantifikace vybraných ukazatelů jest zejména to, že každý ze zahrnutých systémů (států) má obdobnou hodnotu bez ohledu na jeho velikost (Velká Británie versus Albánie), případně normotvornost v rámci evropské veřejnoprávnosti (typicky konceptualizaci veřejnoprávnosti v Evropě ovlivnily mnohem více Velká Británie nebo Německo ve srovnání s Běloruskem či Estonskem). Otázkou pak je, o čem vlastně pouhé počítání frekvence vypovídá? Co nám sděluje výsledek, že x institucí činí to či ono? Navíc výsledky ovlivňuje skutečnost, že při sledování kolik mediálních institucí něco činí či nikoliv, jsou některé země zastoupeny jednou institucí (tam, kde veřejnoprávní rozhlas a televize působí pod jednou střechou, zatímco jiné institucemi dvěma, nebo výjimečně až čtyřmi- přitom tyto budou mít zpravidla „zestejněný“ přístup z důvodu jednotné státní politiky). V konečné kvantifikaci pak má větší váhu například Arménie se dvěma institucemi, než Velká Británie.

Přínosné a zajímavé je zařazení online pilotního výzkumu o České televizi. Zajímavé by bylo také kontextuální srovnání, jak si média veřejné služby stojí v jednotlivých mediálních krajinách (jak z hlediska sledovanosti a zásahu, tak z hlediska vnímání veřejností).

Ačkoliv spatřuji určitý kvalitativní (i kvantitativní) nerovnováhu mezi teoretickou statí a statí výzkumnou, považuji disertační práci za velmi komplexní a zdařilou. Autorka se tématu věnovala s patřičnou důkladností a hloubkou a **rozhodně ji doporučuji k obhajobě.**